

вимоги ст. 10 Конвенції і ст. 34 Конституції України, оскільки будь-які обмеження права на свободу слова, зокрема прав журналістів, повинні бути засновані виключно на вимогах законів. Крім того, суспільно важливі події, як правило, відбуваються не за розкладом і не відповідно до завдань редакторів.

Отже, підсумовуючи все вищезказане, ми можемо зробити висновок, що значення журналістської діяльності для інформаційного простору є досить високим і глобальним, без даної діяльності сектор надання інформації значно би постраждав.

Список використаних джерел:

1. «Про інформацію» ЗУ від 02.10.1992, № 2657-XII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua>
2. «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» ЗУ від 16.11.1992, № 2782-XII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua>
3. «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» ЗУ від 1997, 540/97 ВР, URL:<https://zakon.rada.gov.ua>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-50>

Ємельяненко Г. Д.

*доктор філософських наук,
професор кафедри філософії, історії
та соціально-гуманітарних дисциплін,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»*

Абизова Л. В.

*кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії, історії та
соціально-гуманітарних дисциплін,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»*

РОЛЬ СПОРТУ У ФОРМУВАННІ ДІАЛОГІЧНОСТІ СУЧАСНОГО СВІТУ

М. Мамардашвілі вказував, що серед безлічі катастроф сучасності «головної і часто прихованої від очей розуму є антропологічна катастрофа, що виражається зовсім не в таких барвистих, ефектних явищах, як ймовірний вибух близької надкової або зіткнення Землі з

великим астероїдом ... це подія, що відбувається самою людиною і пов'язане з цивілізацією в тому сенсі, що щось життєво важливе може не зворотно в ньому зламатися у прямій залежності від руйнування або просто відсутності цивілізаційних засад процесу життя та спілкування» [3, с. 7-8]. Конфлікти та війни – вічні проблеми людства. Їхні причини найрізноманітніші, але, мабуть, головна з них – це стереотипи, нерозуміння та неприйняття іншого. Стереотипи змінюють контакти, величезний потенціал яких закладено у сучасному спорті та олімпійському русі, бо саме спорт став одним із найважливіших стимуляторів гуманістичних та толерантних позицій сучасного світу. Спорт демонструє наявність діалогічних здібностей. Контакт представників різних рас, націй, релігій, культур є найкращим прикладом подолання ксенофобських настроїв. Контакт дозволяє перетинати та навіть знищувати кордони.

Спорт у його символічних та аксіологічних сенсах є частиною, а можливо й найважливішим елементом сучасної універсальної масової культури, причому не лише місцевої, національної чи континентальної. Ця теза підтверджує той факт, що ніякі інші видовища не приваблюють таку велику кількість глядачів як спортивні.

Ймовірно, жодна інша форма культурної діяльності не задовольняє всі потреби і виконує стільки функцій як спорт, серед яких, соціалізуюча функція, розважальна, гедоністична, оздоровча, естетична, освітня, етична, мілітаристсько-військова, видовищно-театральна. У цьому контексті цінності та моделі поведінки, що продукує спорт, є стандартами, що формують сприйняття та розуміння світу не лише окремих особистостей, а й широких народних мас. При цьому спорт постає потужною творчою силою, здатною впливати на зміну свідомості людей і світу в цілому. Спорт, базуючись на множинних континентальних, національних та місцевих структурах, не нівелює їх відмінностей, а створює систему знаків та значень, загальних для всіх цих культур.

Поняття «міжкультурність» з'явилося у 70-х роках ХХ століття США і означало створення стійких, динамічних взаємодій (відносин) між носіями різних культурних особливостей. На Генеральній конференції ЮНЕСКО в Найробі в 1976 міжкультурність була визначена як необхідність відкритості будь-якої сучасної культури для всіх інших культур. В. С. Біблер, говорячи про міжкультурну комунікацію, зазначає, що вона як би породжує «новий загальний соціум культури», особливу соціальність, точніше форму вільного спілкування людей у силовому полі діалогу культур [1]. вільної та відповідальної особистості, що є не продуктом формування своєї культури, а її творцем та учасником. Міжкультурність як стан гетерогенної обіцяно-культурної

системи дає кожному учаснику впевненість у повноті прав на існування його культури (як і будь-якої іншої), а це пов'язано з визнанням права на відмінність та різноманітність.

Коли були проведені перші Олімпійські ігри, ми точно не знаємо, останні з них – у 393 році. Спочатку в них брали участь лише корінні греки – благородного походження та освічені молоді люди. Ідея Божественного світу (екехірія) зупиняла локальні війни, але вона не поширювалася на варварів – не греків, вихованих у чужих традиціях та вірі. У середовищі аристократії гомерівської епохи, де фізична сила і спритність приносили успіх в атлетичних змаганнях, ставали в один ряд з вищою чеснотою доблестю воїна і стали основою принципу калокагатії – «ідеалу фізичної та моральної досконалості» [5, с. 254]. Олімпійські ігри були мрією багатьох, оскільки лише участь у змаганнях обіцяла значні вигоди – від слави до фінансової винагороди, як звільнення від сплати податків і довічного утримання, запропоноване в Афінах. Так, згідно з Платонівською «Апологією Сократа», у відповідь на звинувачення суддів Сократ заявив, що не винний і зажадав для себе місця в Пританей – будинку, в якому за рахунок держави жили гідні громадяни Афін та деякі олімпійські чемпіони [4]. Тільки Македонської імперії на олімпійській арені стали з'являтися іноземці. Епоха сучасних Олімпійських ігор розпочалася у 1896 році, коли в Афінах відбулися перші сучасні Олімпійські ігри. Вони мали стати панацеєю від протиріч сучасного світу. Сучасний олімпійський рух мав стати символом і втіленням нового універсализму, нового єднання всіх людей. У минулому столітті, як і в давні часи, поряд із прекрасною та піднесеною олімпійською ідеєю мали місце явища, які не відповідають її гуманістичному пафосу. Досить згадати ситуацію, коли Гітлер не потиснув руку чотириразовому олімпійському чемпіону чорношкірому Джессі Оуенсу на Олімпійських іграх 1936 року, відмова від ігор у 1940 і 1944 роках у зв'язку з II світовою війною, терористичну атаку палестинських екстремістів на ізраїльських спортсменів під час Мюнхенської олімпіади 1972 року.

Олімпійські ігри не можуть перебувати поза впливом проблем навколишнього світу. Олімпійські стадіони та арени – унікальні місця, але не відсторонені від зовнішніх впливів. Незважаючи на це, в олімпійському русі закладені великі цінності, а їх реалізація допомагає стати ближчими один до одного: людям, націям, народам, транслявати ідею світу, знаходити спільну мову, будувати багатоліку світову спільноту на основі взаємної довіри. У сучасних Олімпійських іграх беруть участь спортсмени понад 200 країн, які репрезентують майже всі етнічні групи планети. Їх поєднують рівність на старті та однакові критерії оцінки їхньої боротьби. На олімпійському стадіоні всі спортсмени – просто люди, рівні у своєму праві на честь та гідність. Цей

унікальний досвід рівності людей при одночасній повазі їхньої відмінності має сприяти зміні стереотипів і служити прикладом політикам, які прагнуть не поєднати світ, а посяяти ворожнечу.

Необхідною умовою міжкультурної взаємодії є всебічний контакт, постійний зв'язок між представниками різних культур, оскільки він дозволяє зрозуміти та прийняти чи не прийняти відмінності між суб'єктами взаємодії. На думку Г.-Г. Гадамера, реальність людського спілкування не протиставляє полемічні позиції сторін, а цілком перетворює протилежні позиції, уможливорює соціальну етику та солідарність [2]. Спорт сприяє формуванню діалогічності сучасного світу, сприяючи розширенню кордонів комунікації.

Список використаних джерел:

1. Біблер В. С. Від науковчення – до логіки культури. – 1991. – Політвидав, 1991. – 417 с.
2. Гадамер, Х.-Г. Істина та метод / Пер. з ним.; заг.ред. та вступ. ст. Б. Н. Безсонова. – М.: Прогрес, 1988. – 704 с.
3. Мамардашвілі М.К. Свідомість та цивілізація. – СПб.: Абетка, Абетка-Атікус, 2011. – 288 с.
4. Платон. Зібрання творів у 4 томах, Том 1. СПб.: Видавництво Санкт-Петербурзького університету; «Видавництво Олега Абишка», 2006. – 632 с.
5. Філософський енциклопедичний словник. – М.: Радянська енциклопедія, 1983. – 840 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-51>

Єфтені Н. М.

*кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри загальноправових дисциплін,
Національний університет «Одеська морська академія»*

ОСОБЛИВОСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ТРУДОВИХ КОЛЕКТИВАХ

Проблеми міжкультурної комунікації в сучасному світі є надзвичайно актуальними. Сучасні глобальні зміни, трансформаційні процеси в суспільстві призвели до інтенсифікації міжкультурних взаємодій, формування міжкультурних трудових колективів, а також до потреби в